

Prima instanță: Jud. Edineț (sediul Briceni)
Jud. A.Procopișina
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți:
A.Gheorghieș, A.Albu, A.Toderaș

ÎNCHEIERE

16 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului judecător:

Svetlana Filincova

Judecători:

Dumitru Visternicean

Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea Comercială „Linavan” Societate cu Răspundere Limitată, prin intermediul avocatului Odobescu Ghenadie,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „Linavan” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Biroului vamal Briceni cu privire la anularea actului de inspecție din 23 septembrie 2016 și declarației vamale,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea Comercială „Linavan” Societate cu Răspundere Limitată și menținută hotărârea Judecătoriei Edineț (sediul Briceni) din 20 martie 2017,

c o n s t a t ă :

La data de 28 noiembrie 2017 Societatea Comercială „Linavan” Societate cu Răspundere Limitată a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Briceni privind anularea actului de inspecție din 23 septembrie 2016, anularea declarației vamale DV-2 și a declarației privind valoarea în vamă a mărfurilor tipizată DVV-2) cu menținerea declarației vamale DV-1 și a declarației privind valoarea în vamă a mărfurilor în varianta inițială (tipizată DVV-1), revizuirea modului de calculare a plăților vamale după metoda 1 (art. 11 din Legea nr. 1380-XIII din 1.11.1997 cu privire la tariful vamal), restituirea sumei încasate excedentar în mărime de 4581,09 de lei și încasarea prejudiciului nepatrimonial în

mărime de 5000 de lei și cheltuielile de judecată în mărime de 5000 de lei și alte cheltuieli aferente litigiului în cauză.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 23 septembrie 2016 pentru trecerea frontierei a mărfii deținea pachetul de documente care sunt obligatorii potrivit Ordinului Serviciului Vamal nr.01-1 din 04 ianuarie 2016 cu privire la lista actelor necesare la efectuarea controlului documentar.

A explicat că, potrivit anexei 2 pct.1 a Ordinului nr.01-1 din 04 ianuarie 2016 minimul actelor obligatorii sunt: factura, documentele de transport; actele permise pe care le deținea la momentul vămuirii.

A menționat că, Biroul vamal Briceni nu poate nega faptul neprezentării documentelor, care ar permite de a fi calculată valoarea în vamă a mărfii potrivit metodei 1, acte reflectate și în pct.291 a Hotărârii Guvernului nr.1140 din 02.11.2005.

A afirmat că, un alt moment deosebit de important este faptul că a prezentat documente suplimentare, care potrivit Ordinului SV nr.01-1 din 04 ianuarie 2016 anexa nr.1, în conformitate cu tăblița unde sunt specificate documentele necesare efectuării controlului vamal, compartimentul „alte acte” este codat cu indicele „2” care semnifică actele prezentate de declarant sau solicitate suplimentar, conform reglementărilor în vigoare. Astfel, a depus la maxim posibil toate actele necesare cu toate că majoritatea dintre ele nu erau obligatorii.

A relatat că, a prezentat documentele suplimentare pentru a exclude situația calculării valorii în vamă a mărfii după o altă metodă, în afară de metoda 1, însă colaboratorii vamali neîntemeiat au considerat imposibilă calcularea valorii în vamă a mărfii după metoda 1.

A indicat că, colaboratorul vamal verificând corectitudinea declarației DVV-1 a motivat că s-a constatat că marfa prezintă risc de subevaluare, documentele prezentate de declarant nefiind suficiente pentru calcularea valorii în vamă a mărfii și că mai sunt necesare careva acte suplimentare pe care le-a indicat într-un document separat conform art. 7 din Legea cu privire la tariful vamal.

A relatat că, în mențiunile sale, organul vamal a indicat doar că marfa prezintă risc de subevaluare fără a indica care risc s-a identificat: determinat sau potențial, prin urmare cele invocate de organul vamal rămâne a fi o simplă afirmație fără careva dovezi în acest sens, iar dacă au fost bănuieli rezonabile a riscului potențial urmau a fi indicate care sunt circumstanțele apariției lui.

A mai indicat că, în cazul în care colaboratorul vamal întemeiat suspecta o subevaluare a tranzacției de import, urma să întocmească un raport către șeful SVV cu sesizarea tranzacției de import perfectate și a temeiului suspiciunii, referire la pct.12 din Instrucțiunea cu privire la procedura verificării corectitudinii determinării valorii în vamă a mărfurilor importate. Potrivit fișei nr.1. organul vamal a solicitat să prezinte: - orice acord posibil între vânzător și cumpărător, care afectează valoarea în vamă a mărfurilor; - corespondența comercială purtată în vederea încheierii și negocierii prețului, în cazul în care aceasta a fost purtată.

A reiterat că, corespondența între părțile contractante poate fi prezentată, după cum rezultă din formularul solicitări, în cazul în care aceasta există, respectiv nu este obligatorie, totuși în cazul dat este anexată oferta comercială din 01 august 2016, conform căreia directorul OOO „Лесцентр”, Ucraina, propune directorului Societății Comerciale „Linavan” Societate cu Răspundere Limitată, Moldova, să-i asigure pentru o perioadă nedeterminată un șir de produse de producere proprie; - certificatul cheltuielilor de transportare: la momentul devamării mărfii a fost prezentat contractul nr.1 din 22 septembrie 2016 care adeverește costurile de transport; - cataloage, oferte de preț (listele de prețuri) ale firmelor producătoare/vânzătorului: acest document la fel exista la momentul când a fost solicitat de către colaboratorul vamal.

A menționat că, lista de prețuri (prais-list) sunt semnate și ștampilate de către directorul OOO „Лесцентр”; - certificatul de origine, certificatul de calitate eliberat de producător: aici face referință la scrisoarea/certificatul expedit de OOO „Лесцентр” prin care informează că conform legislației Ucrainei asemenea certificate nu sunt obligatorii pentru marfa cu codul de clasificare importat de către reclamant; - informația, care ar demonstra că interdependența nu a influențat prețul mărfii: art. 11 Legii cu privire la tariful vamal prevede expres cazurile prezentării informației care ar demonstra că interdependența nu a influențat prețul mărfii, și anume, în cazul când participanții la tranzacții sunt persoane interdependente. Prin urmare OOO „Лесцентр” și Societatea Comercială „Linavan” Societate cu Răspundere Limitată nu sunt persoane interdependente, nu se află în dependența reciprocă. Astfel, o asemenea informație nici nu putea fi prezentată pentru că ea nu există.

A statuat că, colaboratorul vamal a indicat argumentele de ce nu poate fi aplicată metoda 1, menționând imposibilitatea aplicării următoarelor metode.

A relevat că, organul vamal trebuie să calculeze valoarea în vamă a mărfii în baza informației pe care o prezintă plătitorul vamal și în baza informației pe care o deține organul vamal, adică informația care se conține în Sistemul Informațional ASYCUDA World.

A explicat că, în cazul dat nu se întrunesc nici una din situațiile prevăzute de Regulamentul cu privire la utilizarea actelor la vămuirea mărfurilor și anume: în cazul în care declarantul solicită acordarea tratamentului tarifar preferențial, tratamentul tarifar favorabil sau solicită un regim vamal suspensiv; actele prezentate de declarant nu confirmă toate datele din declarația vamală, sau prezentarea documentelor suplimentare are la bază rezultatele analizei de risc, însă în cazul dat o astfel de analiză nu s-a făcut.

A invocat că, în cazul în care colaboratorul vamal întemeiat suspecta o subevaluare a tranzacției de import, trebuia să întocmească un raport către șeful SVV cu sesizarea tranzacției de import perfectate și a temeiului suspiciunii, referire la pct.12 din Instrucțiunea cu privire la procedura verificării corectitudinii determinării

valorii în vamă a mărfurilor importate, anexa Ordinului SV nr.55 din 12.02.2014. Un astfel de raport lipsește.

A mai indicat că, Biroul Vamal Briceni a solicitat să prezinte încă careva acte suplimentare și menționează că potrivit pct.3 din Regulamentul cu privire la utilizarea actelor necesare la vămuirea mărfurilor, din momentul solicitării de către organul vamal în procesul vămuirii a actelor suplimentare conform pct.2, acestea se menționează în Actul de inspecție și devin obligatorii, însă nici această mențiune nu se regăsește, ceea ce iarăși constituie o încălcare a legii și prin urmare odată ce nu a fost inclus în actul de inspecție aceste documente nu sunt obligatorii. Tot această instrucțiune prin prisma pct.26 stipulează și faptul că colaboratorul vamal reflectă în actul de inspecție doar valoarea în vamă, cu trimitere la mențiunile biroului vamal pe tipizata DVV și această chestiune iarăși nu se reflectă în cazul dat.

A afirmat că, Biroul Vamal Briceni efectuând vămuirea lotului de marfa, verificând corectitudinea determinării de către declarant a valorii în vamă a aplicat eronat o altă metodă, în afară de cea stipulată la art. 11 a Legii cu privire la tariful vamal, cu toate că valoarea în vamă a fost posibil de determinat prin aplicarea metodei specificate la art. 11 Legea cu privire la tariful vamal nr.1380 din 20 noiembrie 1997.

A explicat că, prin acțiunile ilegale a Biroului Vamal Briceni i-au fost lezate drepturile protejate de lege, astfel găsește oportun ca Biroul Vamal Briceni să recalculeze valoarea mărfii importate la data de 23 septembrie 2016 și valoarea în vamă urmează a fi calculată conform art. 11 Legea cu privire la tariful vamal.

Totodată menționează că, nu este de acord cu mărimea plăților vamale calculate după metoda 6 a Legii cu privire la tariful vamal de către Biroul Vamal Briceni, consideră calculul plăților vamale încasate excedentar în sumă totală de 4581,09 de lei din marfa importată în valoare de 2582,40 USD curs de schimb 19,8049 în lei contravine Codului vamal al RM și Legii cu privire la tariful vamal nr.1380 din 20 noiembrie 1997. În rezultatul examinării declarației vamale, inspectorul vamal a operat rectificarea, prin care a majorat valoarea prețurilor vamale cu 79912,78 lei, astfel acțiunile organului vamal nu au fost realizate în strictă conformitate cu legislația în vigoare.

A relevat că, în alte cazuri similare de import alți angajați ai Biroului Vamal Briceni au adoptat decizii prin care calculul taxelor vamale a fost efectuat pornind de la prețul contractual al bunurilor importate. Astfel în perioada ianuarie-mai 2016 Biroul Vamal Briceni a acceptat devamarea mărfii potrivit metodei 1 deși a fost prezentat un pachet care conținea un număr mai redus de documente.

A afirmat că, a expediat în adresa Serviciului Vamal scrisoarea cu nr. de ieșire 28/11-16768 din 26 octombrie 2016 prin care s-a respins cererea prealabilă înaintată ca nefondată. Concomitent s-a adresat cu o cerere prealabilă și organului emitent, adică Biroul Vamal Briceni, pentru că Hotărârea Plenului CSJ nr.7 din 11.11.2013 de actualizare a Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 4 din 24.12.2010 „cu privire la practica examinării în contencios administrativ a litigiilor legate de

aplicarea legislației vamale” persoana care pretinde că a fost lezată într-un drept al său se poate adresa la libera alegere organului emitent sau organului ierarhic superior. De la Biroul Vamal Briceni nu au primit nici un răspuns la cererea prealabilă.

Prin hotărârea Judecătorei Edineț (sediul Briceni) din 20 martie 2017 a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „Linavan” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Biroului vamal Briceni cu privire la anularea actului de inspecție din 23 septembrie 2016 și declarației vamale.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2017 s-a respins apelul declarat de avocatul Odobescu Ghenadie în interesele Societății Comerciale „Linavan” Societate cu Răspundere Limitată și s-a menținut hotărârea Judecătorei Edineț (sediul Briceni) din 20 martie 2017.

La 31 ianuarie 2018 Societatea Comercială „Linavan” Societate cu Răspundere Limitată, prin intermediul avocatului Odobescu Ghenadie a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2017 și a hotărârii Judecătorei Edineț (sediul Briceni) din 20 martie 2017, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „Linavan” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Biroului vamal Briceni cu privire la anularea actului de inspecție din 23 septembrie 2016 și declarației vamale.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu decizia instanței, invocând că instanța de judecată a apreciat greșit probele și înscrisurile administrate la caz, fapt ce a dus la aplicarea eronată a normelor de drept material.

În acest sens, susține că instanțele ierarhic inferioare nu au elucidat pe deplin toate circumstanțele în raport cu argumentele și probele prezentate și au trecut în mod superficial asupra circumstanțelor pricinii, fără a da apreciere acestora în coraport cu normele de drept invocate ca fiind lezate.

Totodată, indică că sunt neîntemeiate și eronate constatările atât a primei instanțe cât și a instanței de apel privind emiterea actului de inspecție din 23 septembrie 2016 și declarației vamale.

La 16 martie 2018 Biroului Vamal Nord a depus referință asupra recursului declarat de Societatea Comercială „Linavan” Societate cu Răspundere Limitată solicitând respingerea acestuia ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei rezultă că decizia Curții de Apel Bălți a fost pronunțată la 26 septembrie 2017, expediată în adresa părților la 16 ianuarie 2018 (f.d 104), recepționată de recurent la 16 ianuarie 2018, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d 106-107).

Astfel, având în vedere că recursul declarat împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2017 a fost depus la 31 ianuarie 2018, în conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2). Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele. Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230].

Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Societatea Comercială „Linavan” Societate cu Răspundere Limitată, prin intermediul avocatului Odobescu Ghenadie nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Societatea Comercială „Linavan” Societate cu Răspundere Limitată, prin intermediul avocatului Odobescu Ghenadie se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

judecător:

Svetlana Filincova

Judecători:

Dumitru Visternicean

Nicolae Craiu